

● Кишлоқ аҳолисини ичимлик суви ва табиий газ билан таъминлаш дастурини амалга ошириш бўйича республика комиссиясининг йиғилиши бўлиб ўтди.

● Тошкентда «Тафаккуримиз» ни ўзгартирган ўн йил мавзуда илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди.

● Тошкентда «Ўрта махсус, касб-хунар таълими ислоҳоти: тажриба ва муаммолар» мавзусидаги халқаро анжуман якунланди.

● Ўзбекистон Республикаси Банклари уюшмасида «SyTeCo» Ўзбекистон-Сингапур қўшма корхонаси иштирокчида Япония «RISO KAGAKU CORPORATION» компаниясининг «Ризография» технологияси тақдироти бўлиб ўтди. Юртимизда фаолият юритаётган банк ва корхоналар вакиллари иштирок этган бу маросимда мазкур компаниянинг матбаачилик соҳасидаги энг сўнгги ютуқлари намойиш этилди.

● Тошкентда коммунал хизмат кўрсатиш тизимидаги иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш, энергия заҳираларидан тежамкорлик билан фойдаланиш масалаларига бағишланган семинар-кенгаш бўлиб ўтди.

● Халқ таълими вазирлигида АҚШ пойтахти Вашингтондаги нуфузли Жорж Мейсон университетида ўтказилган ёш математикларнинг 42-Халқаро олимпиадасида совринли ўринларни кўлга киритиб қайтган олти нафар ҳамюртимиз ва уларнинг муаллимлари билан учрашу бўлиб ўтди.

● Бокс бўйича жаҳон кубоги соҳиби жиззахлик Лазизбек Зокиров Таиланд кироли кубоги учун ўтказилган нуфузли мусобақада Осиёнинг йигирма давлатидан катнашган боксчилар орасида биринчи бўлди ва бош совринни кўлга киритди.

● «Вольфонс» шарқ интерпрайзис» Ўзбекистон-Швейцария қўшма корхонаси «Булок» деб номланган газли сув ишлаб чиқара бошлади.

● Тошкент шаҳри фаолларининг ижтимоий-маънавий муҳит барқарорлигини янада мустаҳкамлаш масалаларига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди.

● Пойтахтимиздаги Бадий академия кўргазмалар залида «Шу азиз Ватан - барчамизники!» мавзусида ташкил этилган бу галлери фестивалда Фаргона вилояти, унинг заҳматкаш халқи ҳаёти, иқтисодиёт, маданият, илм-фан соҳасида эришган ютуқларини кўз-кўз қилувчи катта кўргазма очилди.

УЧ АСР БИЛАН ЮЗЛАШГАН ОНАХОН

“Хуррият замонида етказганига шукрона”, - дейди 115 ёшли Зайнаб момо Йўлдошева. Р.ШАГАЕВ(ЎЗА) олган сурат.

ФАРОВОНЛИК МАНБАИ

Ислом КАРИМОВ: Одамларимизда, айниқса, ёшларимизда табиркорлик фаолияти билан шуғулланиш учун қизиқиш ва рағбат уйғотишимиз керак

Бир кунни танишим «Анча-мунча пулим бор, кичик корхона очсам, деган эдим. Қўли узунроқ таниш-билишларинг бўлса, ёрдам берсангчи», деб қолди. Очиги, бу гапни эшитиб ҳайрон бўлганим йўқ. Чунки бунинг учун қанча югур-югур бўлишимиз биламиз. Шундай бўлса-да, ўзинг ҳужжатларни тўғрилаб, керакли ташкилотларга учрашиб, корхонангни очиб олаверсанг бўлмайди, дедим. Эй, оғайни, уриниб кўрдим, деди у ҳафсаласи пир бўлиб.

Кун кеча давлатимиз раҳбарининг Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил биринчи ярим йиллик якунларига бағишланган ўтказилган мажлисида сўзлаган нутқини эшитиб ўша воқеа ёдимга тушди. Мамлакатимизда шундай ниятда юрган, пули бору иш қила олмаётган одамлар кам эмас. Бироқ, Президент таъкидлаганидек, уларнинг йўлига тўсиқ бўлаётганлар ҳам кам эмас.

Ўн йил давомида мамлакатимизда мисли кўрилмаган ўзгаришлар рўй берди. Чор-атрофдаги бунёдкорлик ишларини-ку, айтмаса ҳам бўлади. Бир қарашда сезилмайдиган, лекин одамлар билан дилдан суҳбат қилиб, гурунгни олгандан сўнг маълум бўладиган ҳақиқат бор. Халқимиз бир вақтлар кишилар онгида ўрнашиб қолган боқимандалик кайфиятидан, берсанг ейман, урсанг ўламан, деган ақидадан аста-секинлик билан халос бўлиб борапти. Энди улар бировнинг қўлига

қараб ўтиргани йўқ. Истиқлол шарофати ўлароқ, ишласа одамга ўхшаб яшай олиши, хоҳлаган давлатига бориши, истаган нарсасини харида қилиши мумкинлигини англаб етмоқда.

Кишлоқ ёшлари онгидаги ўзгаришлар кишини қувонтиради. Уларда шиддат, ишбилармонлик, ўқиш-ўрганишга интилиш кучайиб бораётганини кўриш мумкин. Ҳозир кишлоқ қўлларда ҳам кичик корхоналар сони кун сайин ортиб борапти. Қувонарлиси шундаки, бу корхоналарнинг аксарияти ёшлар раҳбарлиги қўлида.

Улар қарашда сезилмайдиган, лекин одамлар билан дилдан суҳбат қилиб, гурунгни олгандан сўнг маълум бўладиган ҳақиқат бор. Халқимиз бир вақтлар кишилар онгида ўрнашиб қолган боқимандалик кайфиятидан, берсанг ейман, урсанг ўламан, деган ақидадан аста-секинлик билан халос бўлиб борапти. Энди улар бировнинг қўлига

қараб ўтиргани йўқ. Истиқлол шарофати ўлароқ, ишласа одамга ўхшаб яшай олиши, хоҳлаган давлатига бориши, истаган нарсасини харида қилиши мумкинлигини англаб етмоқда.

Улар қарашда сезилмайдиган, лекин одамлар билан дилдан суҳбат қилиб, гурунгни олгандан сўнг маълум бўладиган ҳақиқат бор. Халқимиз бир вақтлар кишилар онгида ўрнашиб қолган боқимандалик кайфиятидан, берсанг ейман, урсанг ўламан, деган ақидадан аста-секинлик билан халос бўлиб борапти. Энди улар бировнинг қўлига

қараб ўтиргани йўқ. Истиқлол шарофати ўлароқ, ишласа одамга ўхшаб яшай олиши, хоҳлаган давлатига бориши, истаган нарсасини харида қилиши мумкинлигини англаб етмоқда.

Улар қарашда сезилмайдиган, лекин одамлар билан дилдан суҳбат қилиб, гурунгни олгандан сўнг маълум бўладиган ҳақиқат бор. Халқимиз бир вақтлар кишилар онгида ўрнашиб қолган боқимандалик кайфиятидан, берсанг ейман, урсанг ўламан, деган ақидадан аста-секинлик билан халос бўлиб борапти. Энди улар бировнинг қўлига

қараб ўтиргани йўқ. Истиқлол шарофати ўлароқ, ишласа одамга ўхшаб яшай олиши, хоҳлаган давлатига бориши, истаган нарсасини харида қилиши мумкинлигини англаб етмоқда.

Улар қарашда сезилмайдиган, лекин одамлар билан дилдан суҳбат қилиб, гурунгни олгандан сўнг маълум бўладиган ҳақиқат бор. Халқимиз бир вақтлар кишилар онгида ўрнашиб қолган боқимандалик кайфиятидан, берсанг ейман, урсанг ўламан, деган ақидадан аста-секинлик билан халос бўлиб борапти. Энди улар бировнинг қўлига

қараб ўтиргани йўқ. Истиқлол шарофати ўлароқ, ишласа одамга ўхшаб яшай олиши, хоҳлаган давлатига бориши, истаган нарсасини харида қилиши мумкинлигини англаб етмоқда.

Улар қарашда сезилмайдиган, лекин одамлар билан дилдан суҳбат қилиб, гурунгни олгандан сўнг маълум бўладиган ҳақиқат бор. Халқимиз бир вақтлар кишилар онгида ўрнашиб қолган боқимандалик кайфиятидан, берсанг ейман, урсанг ўламан, деган ақидадан аста-секинлик билан халос бўлиб борапти. Энди улар бировнинг қўлига

қараб ўтиргани йўқ. Истиқлол шарофати ўлароқ, ишласа одамга ўхшаб яшай олиши, хоҳлаган давлатига бориши, истаган нарсасини харида қилиши мумкинлигини англаб етмоқда.

Улар қарашда сезилмайдиган, лекин одамлар билан дилдан суҳбат қилиб, гурунгни олгандан сўнг маълум бўладиган ҳақиқат бор. Халқимиз бир вақтлар кишилар онгида ўрнашиб қолган боқимандалик кайфиятидан, берсанг ейман, урсанг ўламан, деган ақидадан аста-секинлик билан халос бўлиб борапти. Энди улар бировнинг қўлига

қараб ўтиргани йўқ. Истиқлол шарофати ўлароқ, ишласа одамга ўхшаб яшай олиши, хоҳлаган давлатига бориши, истаган нарсасини харида қилиши мумкинлигини англаб етмоқда.

Улар қарашда сезилмайдиган, лекин одамлар билан дилдан суҳбат қилиб, гурунгни олгандан сўнг маълум бўладиган ҳақиқат бор. Халқимиз бир вақтлар кишилар онгида ўрнашиб қолган боқимандалик кайфиятидан, берсанг ейман, урсанг ўламан, деган ақидадан аста-секинлик билан халос бўлиб борапти. Энди улар бировнинг қўлига

қараб ўтиргани йўқ. Истиқлол шарофати ўлароқ, ишласа одамга ўхшаб яшай олиши, хоҳлаган давлатига бориши, истаган нарсасини харида қилиши мумкинлигини англаб етмоқда.

ДЎСТМУРОД АКАНИНГ ФАЛСАФАСИ

...Уни далага дастлаб раҳматли отаси трактор миндириб олиб чиққанди. Кейин отаси ёнида ЧТЗ, “Универсал” русумли тракторларга миниб, дала кездди. Раҳматли Абдулла ака шу “қилиқ”лари билан ўзи ҳам билмаган ҳолда Дўстмуродни бир умр далага боғлаб қўйди... Бугун эса у янги ўзлаштирилган 250 гектар ерни суғориш ташвишида елиб-югуриб юрибди.

250 гектар ернинг ташвиши Дўстмурод ака зиммасидаги мингта ташвишининг биттаси. У раислик қилаётган Пахтачи туманидаги Рўзиқул Маҳманов номли ширкат ҳўжалигида оз эмас-кўп эмас – 3500 гектар экин майдони бор. 1700 гектар ердаги гўза ялписига сув, деб турибди. 300 гектарлик боғни, 107 гектарлик бедапоyani айтмайсизми! Бу ёқда яна сабзавот экинлари!

...Ха, ҳозир деҳқон билан бафуржа гаплашиш қийин. Унинг ташвиши чандон ошганки, далани айни этиб, тун пардасини кўрпа қилиб, елкасига тортган палла бу дамлар. Суҳбатда далаю, тилида – экин.

–Эҳ-ҳе, бу ҳўжаликка кимлар бошчилик қилмади. Хар бири бир тоғ эди. Рўзиқул Маҳманов 12 йил раислик қилиб, бир марта ҳам раисман, демай ўтиб кетди. Ўтганда ҳам меҳнатнинг ҳузурини кўролмай ўтди. “Пахта иши” деган улкан иғвонинг қурбони бўлди. Ҳозир ҳўжалигимиз шу ҳокисор инсон номида. Туроб ака, Нурилла ака, Тожинор ака... Қайси бирини айтмай... – дейди раис ух тортиб.

Дўстмурод ака – шундай фазилатли деҳқонларнинг шоғирди. Ҳаммасидан меҳнатни, деҳқончиликни ўрганиб, хар бирдан айри-айри фазилатлар орттирди. Мана, бугун Рўзиқул Маҳмановдаги оддийлик, Бобошер Шавқиевдаги бедорлик, Туроб Намозовдаги талабчанлик раислигида жуда-жуда кўл келяпти.

Бунинг устига ўша ғамхўр кишилар ҳомийлигида, аввало, Самарқанддаги кишлоқ ҳўжалигини механизациялаш техникумини, кейин эса Самарқанд кишлоқ ҳўжалиги институтини битирди. Отасидан, ҳамкишлоқларидан далада олган амалий билими узук халқаси бўлса, техникум ва олийгоҳ таҳсиллари бу халқга ярашиқ кўз бўлиб тушди.

–Пахтачилик жамоасига саркорлик қилган ўша далангизни, сизни Қаҳрамон қилган галлазорингизни кўмсамайсизми? – сўраймиз Дўстмурод акадан.

–Кўмсайман, жуда кўмсайман. Лекин бу ерга керак эканманки, катта ҳўжаликка бош қилиб қўйишди. Ташвишларнинг адоғи йўқ! Қарийб 1200 нафар оилавий пудратчи билан мурося қиламан. Бу 1200 та ташвиш, 1200 та муаммо дегани. Пудратчи билан ички шартнома асосида ишлашининг ўзи бўлмайди, – дейди суҳбатдошимиз.

Худди шундай. Кишлоқдаги ислохотларга, аввало, ислохотчи раҳбар керак экан. Бинобарин, Дўстмурод акани бекорга ташлашмаган. Унинг раислик чекига, аввало, кишлоқда кечаётган илк ислохотлардан бири – ширкат ҳўжалигини шакллантириш, чек дафтарчаси асосида ишлашини ташкил этиш тушди. Чек дафтарчасининг илгариги наряд усулидан фарқини тушунтираман дегунча, озмунча заҳмат чекдимки, у. Хайрият, ҳозир хар бир пудратчи чек дафтарчасини юритишни билиб олди. Шунинг учун харажатлар тежамли кетаяпти.

–Ҳўжалигимизда қирқ нафарга яқин фермер бор, – дейди у. – 300 гектар суғориладиган ер уларга бериб қўйилган. Ер берилган-у, лекин, бошқа ёрдамлардан мосуво, бечоралар. Техника излаб тўрт томонга чапилади. Нима қилай, техникадан ҳам, сувдан ҳам ёрдам қиламан.

Нега уларга сервис хизмати кўрсатишни ташкил этишни ўйлаб кўришмайди-а? Майли, МТПлар ҳўжаликлардаги ишни битириб, кечиктириб бўлса ҳам фермерларга техника ажратар, лекин, уларга оқётган суви ким бўлиб беради? Ким экинни культивация қилишга чолиқ тракторини ажратади? Ўзим ширкат ҳўжалиги раҳбари бўлсам-да, яъни ташвишларим қулоғимдан ошиб ётса-да, шулар ҳақида ҳам ўйлайман.

...Дўстмурод Абдуллаев галлачиликда ҳосилдорлиқни мунтазам равишда 50 центнердан ошириб республика Президентининг Фармони билан 1999 йилда Ўзбекистон Қаҳрамони бўлганида режалари бирта-лай эди. Лекин уни ҳўжаликка раҳбар қилиб кўтаришди.

Рўзиқул Маҳманов номли ширкат ҳўжалигига раис бўлганидан буён ўтган 1,5 йилда ҳўжаликнинг ширкатчилардан меҳнат ҳақи бўйича қарзи батамом узилди. Шу тўғрйли одамлар ерга ёпишиб олдилар. Улар биладиларки, далада ҳосил мўл бўлса, чўнтакда пул, уйда ёғ-мой, кунжара кўп бўлади. Шу тўғрйли жорий йилнинг ўзида даштдан ўзлаштирилган 250 гектар ерга 60 нафар пудратчи дарҳол эга чиқди.

Айтгандай, унинг янгича яшаш ҳақида ўз фалсафаси бор.

–Янгича яшаш учун велосипед ихтиро қилиш шарт эмас – оддий бир нарсани тушуниш керак: одам энг аввало, ўзини-ўзи ҳам маънавий, ҳам моддий таъминлай билисин, – дейди у. – Халқимизда содда қилиб “ўзинг учун ўл етим” дейишди. Баъзан ҳовлисининг олдидаги майдонга ҳеч нарсаси экмаган ёки маккажўхори уруғи сеппиб ташлаган дуппа-дуруст ҳамкишлоқларимдан хафа бўлиб кетаман. Ўзининг томорқаси бўлиб, давлатдан қарз сўраб юрганлар қанча?...

–Дўстмурод Абдуллаевнинг ҳўжаликка тасодифан раис этиб қўйганимиз йўқ, – дейди Пахтачи тумани ҳокими, Олий Мажлис депутаты Эшбой Уммутов. – Уни кишлоқдошлари тақдир қилишди. Бундан ташқари, улар Қаҳрамонни вилоят кенгашига депутат этиб сайлашди. Дўстмуродда айрим раҳбарларда етишмайдиган катъийлик, бирсўзлик бор. Ер, ҳосил учун жонини жабборга беради.

...Пахтачидан қайтар эканмиз, қандай одамлар Қаҳрамон бўладилар, деган саволимизга жавоб топгандек бўлди. Юртига содик, элига фидойи одамлар Қаҳрамон эканлар. Халқ ташвиши олдида ўз ташвишини унута олганлар, ўзгалар дардини ўз дарди деб билганлар ва... бир умрга эл хизмати йўлида ўзини заҳматга солган фидойилар қаҳрамон бўлар эканлар...

Фармон ТОВШЕВ, Сулаймон ХУСАИНОВ.

“ОЛТИН ЧИГИТ” МЎЪЖИЗАСИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг пахтачиликни такомиллаштиришга доир қатор қарорлари қабул қилинганлигини биламиз. Президентимиз эса “Чет эл сармоясини жалб этишлар, дунё микросидаги юқори технологияни олиб келишлар, пахтачиликда янги истиқболларни очинлар” деб қайта-қайта таъкидлаб келяптилар.

Юртбошимиз ғамхўрлиги Жўра Менглибоевга қувват берди. У банкдан 10 йил муддатга 2,6 миллион АҚШ доллари миқдорда кредит олди. Тўрт йиллик елиб-югуришлар самараси эндиликда кўзга ташланмоқда.

“Олтин чигит” қойилмақом топилган! Бу – Сурхондарёдаги Ўзбек-Юнон қўшма корхонасининг номи. Бу номи корхона бош директори Жўра Менглибоев қўйган. Раҳбарнинг фикри теран бўлса, узокни табиркорга ресурсларни мадад қилишга ва вилоятлик раҳбарлар мадад қилишга. Натиджада, Ўзбек-Юнон корхонаси 1999 йил декабрда ишга тушди. У туксиз чигит ва уруғлик бугдой тайёрлаб беради. Корхона республика пахтачилигида минглаб тонна туксиз чигит етказиб бериш имкониятига эга. Сурхондарё, Самарқанд, Наманган ва яна бир қанча вилоятларнинг деҳқонлари 2001 йилда “олтин чигит”дан ўз далаларига экидлар.

Маълумки, республикамизда икки хил чигит экилади. Бу йил баҳорда ҳам шундай бўлди: бири тукли, бири туксиз. Тукли чигит экиш алмисокдан қолган. Ривожланган давлатлар бундай усулдан аллақачон воз кечган. Нега? Туксиз чигит экишнинг нимаси афзал? Нимаси билан у жаҳоннинг илгор технологиясига айланди?

Туксиз чигит сараланади: пучи ҳам, ярим пучи ҳам бўлмайди, табиий нурувчанлиги жуда юқори.

(Давоми 2-бетда)

ЗАМОН – ИЗЛАНГАННИКИ

1996 йили Қарши туманидаги “Манғит” жамоа ҳўжалигида 14 миллион сўм маблағ сарфланиб, Исроил технологияси асосида 500 бош қорамол учун чорвачилик мажмуаси қурилган ва 11 миллион сўмга Олмониядан 161 бош “Голштейн-фриз” зотли бузоқлар олиб келинган эди.

Ўшандан бери беш йил вақт ўтди. Чорвачиликда хорижликлар тажрибаси асосида иш юритиш осон бўлмади. Янгиликни жорий этиш ҳаммиса қийин кечади. Ниҳоят табиркорлик ва ишга ижодий ёндашиш, муаммоларни оқилона ҳал этиш йўлидаги дадил ҳаракатлар самара берди.

Нормурод Чориев раҳбарлик қилаётган сутчилик мажмуасида асосий юмушлар механизмлар ёрдамида амалга оширилди.

НАСЛДОР МОЛЛАР “МАНҒИТ”ДАН ЧИҚАДИ

ди. Исроилдан келтирилган аппаратлар билан бир йўла 16 бош сигир соғилди. Мажмуадаги бу юмушлар учун 2 соат вақт кифоя қилади.

Одатдагидек соғувчи қизлар эмас, балки, механизмларни моҳирлик билан ишлатиш қобилиятига эга бўлган Мансур Бердиев, Сайфулла Қурбонов, Зайниддин Йўлдошев каби йигитлар бу ишлари бажарадилар. Хар бир сигирдан кунига 12-14 килограммдан сут соғиб олишмоқда.

–Кўрсаткичлар янада ошиши мумкин эди, – дейди ҳўжалик раиси Аҳмад Темиров. – Йил куруқ келганилиги учун ем-хашак ва аралаш озуқадан бир оз қийналдик...

Ҳўжалик чорвадорлари 2000 йилда 400 тонна гўшт, 440 тонна сут етиштириб, шартнома режасини ошириб бажаргандилар. Чорвачиликдан 167 миллион сўм даромад, 14 миллион сўмлик соф фойда олинди.

(Давоми 2-бетда)

ХОРАЗМЧА КУЙЛАЙДИГАН САМАРҚАНДЛИК САНЪАТКОР

Бугунги суҳбатдошимиз – ўзининг дилтортар қўшиқлари билан кўпжа муҳлислар орттираётган ёш қўшиқчи Зарифжон Азизов. Хонандани яқиндан билганлар унинг овозини эшитиб, ҳайрон бўлмайдилар, билмаганлар эса бироз ҳайратланишлари табиий. Чунки, Зарифжон Азизов асли самарқандлик бўлса-да, Хоразм оҳангидagi қўшиқларни маромига етказиб ижро этади.

У 1997 йилда Хоразм воҳасида ўтказилган машҳур ҳофиз Комилжон Отаниёзов номидаги ёш ижрочилар танловида биринчи ўринга муносиб деб топилган.

–Зарифжон ака, сизнинг қўшиқларингизни тинглаганимизда, беихтиёр Хоразм оҳанглари ёдга тушади...

–Нима демокчи бўлаётганингизни тушундим. Мен Самарқанд вилоятиданман. Ушба ерда ўсдим-ундим, Бирок, болалик Хоразм воҳаси-меҳрим ўзгача эди. Шу тўғрйли, мактабда ўқиб юрган кезларимдаёқ хар хил танлов-йигинларда хоразмча қўшиқ айтиб, олқишлар олганман.

Умуман ўзбек санъати ҳақида гапирадиган бўлсак, учта: Бухоро-шашмақом, Фаргона-Тошкент-чормақоми ва Хоразм-олти ярим мақоми йўналишларидан иборат бўлиб, улар мумтоз санъатимизнинг илдизи саналади. Ўзбек диёрида санъаткорлик қиладиган киши мазкур йўлларда ижод қилишга тўла ҳақи бор. Шахсан ўзимга келадиган бўлсак, юқорида айтганимдек, болалик чорларимданок Хоразм воҳаси санъатига қизиққанман. Қолаверса, ўша пайтлари радио ёки телевидение орқали воҳа ҳофизлари ижросида ашулар бериладиган бўлса, отам бизга фақат нафас олишгагина рухсат берадилар. Қўшиқ тугагач, отамдан қўшиқ айтган ким, деб сўрадик.

(Давоми 4-бетда)

ИСТИҚЛОЛ МУШОИРАСИ

Хуршид ДАВРОН, Ўзбекистон халқ шоири

ОНА ЮРТИМ

Дунё кезиб, гўзал-гўзал юртлар кўрдим, Жаннатмонанд ўлкаларда ҳайрон юрдим, Алмо, сендай юрғамизга азиз бўлган Бирор юртни тополмадим, она юртим.

Мен нонингдан ширинроқ нон тополмадим, Мен номингдан азияроқ ном тополмадим. Шонингдан ҳам юксакроқ шон тополмадим, Тарихларда номи юксак, она юртим.

Хору хасинг азизроқдур жаваҳарлардан, Тупроғининг гарди азиз жаваҳарлардан, Дунё кўржи менман деган шаҳарлардан Сижмимизга ҳоким азиз, она юртим.

Қора қошу қора қўзла ўзбекимсан, Муруватлар ширин сўзла ўзбекимсан. Бопир ўғил, дилбар қизла ўзбекимсан, Дунё аро неонасан, она юртим.

Истиқлолинг менга азиз боламдайин, Бешик узра онам айтган алладайин. Аждодларим қони томан дамадайин Муқаддассан, мунавварсан, она юртим.

Ўн йил эмас, юз минг йиллар ўтар яна, Мангу қолар тарихинда кутлуғ сана. Мангу қолар бу истиқлол, бу таттана, Мангу борсан, абадийсан, она юртим.

Навбат – Ўзбекистон халқ шоири Муҳаммад ЮСУФГА

КЕЛГУСИ СОНДА:

“ҲОСИЛОТ” ЧИҚАРМОҚДА ЯХШИ ОТ

САЖДАГОҲДЕК АЗИЗ БИЛИБ...

“ЧОРЧИНОР”ДА КЎЗ ОЧГАН БУЛОҚ

“НАФАСИ ЎТКИР” ДОМЛА

Яккабоғнинг бир қишлоғида ёш ва чиройли жувон касалга чалинибди. Уни дўхтирларгама даволатишибди, табибларгама қаратишибди, лекин, фойдаси бўлмабди. Шунда танишлардан бири шундоққина қўшни туманда дами ўткир мулла борлиги, ҳар қандай беморни бир ўқишда тузатиб юбораётгани ҳақида хабар етказибди.

Жувоннинг эри катта пул эвазига ўша муллани олиб келибди. Унинг ёши олтишани қоралаб қолган бўлсам, кўзи ўйнаб туриши ҳеч кимга ёқмабди. Бирок, илож қанча, муллани хаста аёл ёнига киритишибди. У касални кўрганидан сўнг дуо ўқиб тузатишини, аммо, бунинг учун хонада фақат бемор иккиси қолиши зарурлигини айтибди.

Хамма чиқиб кетганидан сўнг мулла касални “даволаш”га киришибди. Ташқаридагилар бирпасдан кейин хаста аёлнинг жон аччиғида бақирганини эшитиб, уйга югуриб кирганларида ичкарида мулланинг мангайидан қон оқиб турган, жувон эса уни тинимсиз қараётган эди. Аниқланишича, мулла “куф-суф” баҳонасида касал аёлни ўпмоқчи бўлибди. Мулланинг эгри ниятини англаган жувон ёнида турган чойнак билан жон ҳолатида унинг пешонасига қўнонам тўширибдики, чойнак парчаланиб кетибди.

Уй эгалари нобакор муллани уриб-сўқиб, ташқарига судраб чиқаришибди, атрофга одам йиғилибди. Тўпланганлар бир тўхтама қилиб, мулланинг қўлларини боғлаб, қора эшакка чаппа миндириб, жунатишибди. Бемор аёлнинг яқинлари унинг ёнига қайтиб киришса, ўрнидан қимирламасдан, сўзлаб олмай ётган жувон ўтирган қўли гапириб турганмиш. Маълум бўлишича, жувоннинг нафас йўлига бир нарсга тикилиб қолган бўлиб, у қаттиқ қичқирган пайтда отилиб чиқиб кетибди.

Шундай қилиб жувон тузалибди, мулла тирик қолибди, бунинг устига бир эшакли ҳам бўлибди.

Жума БЕРДИЕВ

СУДХЎРНИНГ ЎЛИМИ

Ўтган йили қариндошимиз аскар йиғитнинг хизмат жойига боришга тўғри келганди. Ҳарбий қисм ўрнашган шаҳарчадан биноидеҳкина бозорини айлана туриб, анча наридан харидорларни ёнига қорлаётган менга қандайдир таниш овозни эшитиб қайриб қолдим. Ўша ёққа юриб, қовуқфурушлик қилиб ўтирган одамга дуч келдим. У мен яхши билган ҳамда анчадан буён кўринмай кетган Холқўзи ваҳима эди.

Асли биз тарафлардан бўлган бу бошбачанинг бир пайтлари биров олдини кесиб ўтолмасди ва шу сабабли “ваҳима” лақабини олганди. У кўп йиллар судхўрлик билан шугуллангани боис, ниҳоятда бой бўлиб кетган, ҳеч жойда ишламай, кўнглига келган номаъқулчилик билан шугулланиб юрарди. Яна у қарзини вақтида тўлай билмаганларнинг бор-йўғини шилиб олар, айтишлари-ча, ҳатто, отасига “процент”сиз қарз бермас экан.

Судхўрнинг ёши элликлдан ошганда ўз маҳалладошининг ёш, чиройлигина хотинини йўлдан уриб, оиласи ва бола-чақаларини ташлаб, номаълум жойга йўқолганди. Орадан икки йилча ўтгач, уни бу томонларда, айниқса, бундай ночор аҳволда кўрмани, деб мутлақо ўйламагандим.

Холқўзини четлаб ўтиб, шеригим билан шу атрофдаги чойхоналардан бирига кирдик. Ўрта ёшлардаги чойхоначи салом бериб, қўлида чойнак-пиёла билан ёнимизга келиб ўтирди.

—Хўш келибсизлар, меҳмонлар, кўнгилашингиз нима тусайди? — деди у тавозе билан, сўнгра айтган нарсаларини икки келтириб, яна бизларни гапга солди ва қаерданлигимизни билди:

—Э, Холқўзининг юртиданмисизлар? — деди ажабланиб. Сўнгра уни қандай танишини сўзлаб берди. Маълум бўлишича, Холқўзи йўлдан урган жувон унинг бор-йўғини сарфлаб тугатган, яна бошқа бир “бели йўғон”ни жазман тутибди. Собик судхўрни эса бу ердан сотиб олган ҳовлисида ҳам янги жазмани ёрдамида ҳайдаб солибди. Вақтида ким-кимларни қон қақшатган Холқўзининг бошига шундан кейин ит куни тушиб, кечалари биз борган чойхонада ётиб юрар, кундузлари эса чайковчилик ҳамда олибсатарлик орқасидан тирикчилик ўтказар экан...

Сафардан қайтиб, бирмунча вақт ўтгач, Холқўзи судхўрнинг ўша биз билган чойхонада ичкиликдан жон таслим этганини ва унинг ўлигига эга чиқмай хор бўлиб, кўчада қолганини эшитдик.

Бердйёр ЖУМАЕВ

КУНДАГА АЙЛАНГАН “ЧОЛ”

Бўстон кампир азонлаб чилини бозорга жўнатди-ю, бирров хабар олиш учун қўшининикига йўл олди. Қўшни кампир ҳам зерикиб ўтирган эканим, иккаласи ўтириб астойдил суҳбатда берилди. Хуллас, “Элакка чиққан аёлнинг эллик оғиз гапи бор”, деганларидек, уларнинг гурунги ҳам қарийб икки соат давом этди.

Бўстон кампир гийбатдан чарчади шекилли, уйига жўнади. Бироз дам олиш ниятида шундоқ катта хонага кирди-ю, хайратдан қотиб қолди. Негаки ҳалигина бозорга жўнаган чили узала ётиб ўхшайти экан-да. Йўқ-йўқ, кампир синчиқлаб қараса, бу одам чили эмас, бегонага ўхшайди. У шундай деб ўйлаб, ваҳимага тушганча қўшнилариникига юғурди.

Уйга галалашиб кирган ҳамсоялар “Бегона киши”га қизиқиб қарашар, бирок, ҳеч ким “меҳмон”ни уйғотишга ботинолмасди. Ахир таваққал қилиб, унинг устидан кўрпани олиб ташлашди. Аммо, не кўз билан кўрсаларки, “чол” кўндан иборат экан. Бу ҳолни кўриб уй ичи қулгига тўлибди. Кампир эса хижолат, Бечора содда кампир бу шумликини жияни Абдужаббор ўйлаб топганини қаққдан ҳам билсин. Кейинчалик шунтақадан нега ундай қилдинг, деб сўраганлариди, у шундай деб жавоб берган экан: —Холанинг тоғамга бўлган садоқатини бир синамокчи бўлдим-да!..

Анвар МУСТАФОҚУЛОВ

АНТИҚА “МУРАББО”

Қишлоғимизда бир отахон бор — Аъзам бобо деймиз у кишини. Бундан анча йиллар олдин, яъни илк тракторлар эндигина қишлоқларга келганида ана ўша отахон тракторлар турган жойга келиб қараса, тўт дарактида осилган бир челада шининга ўхшаш суяклик турган экан.

Аъзам бобо содда эмасми, шартта келиб боғли “шинни”га нон ботириб ярмини ичиб қўйибди, сўнг яқинроқда ўтирган тракторчиларга бориб, анави тўт дарактида бир чела шинини бор экан, шунини яқини егандим, сал тахир экан, сизларга ҳам озгина қолдирдим дебди. Тракторчилар бу гапдан сўнг бирданича қулиб юборишибди. Улар, отахон, у трактор ёни эди-ку деса, Аъзам бобо, мен қаққдан билмай, деб жавоб берган экан. Аммо кечга яқин қорнида пайдо бўлган оғрик “шинни” қанақа бўлишини кўрсатибди.

Азизхон МУРОДОВ

ФАРОВОНЛИК МАНБАИ

(Боши 1-бетда)

Бу рақамлар қишлоқда иш-билармонлиқни ривожлантиришнинг битмас-туганмас имконияти борлигидан дарак эмасми? Халқнинг қанчадан қанча бойлиги, мулки, имконияти бесамар ётганини кўрсатмайди?

Шундай катта имкониятларнинг ишга солинишига баъзи раҳбарлар, ташкилот ва идоралар сунъий равишда тўсиқ қўётгани сир эмас. Ахир битта кичик қорхона очиб учун қанча еттига идорага мурожаат қилиб, қирқтага яқин ҳужжат тайёрлаш керак. Ҳужжатларнинг эса йиғирма саккизтаси бир-бирини такрорласа, бунинг хусусий бизнесни ривожлантиришга сунъий тўсиқ демай, яна нима деб аташ мумкин? Хали бўлар ҳам ҳолва. Ҳужжатларни тайёрлаб, энди ишим битди, деб турганимизда, бирорта раҳбарга ёқмай қолсангиз, ҳолимга вой девверинг. Шунча юрганларнингиз бир пул бўлиши мумкин. Ана шундай саргардонликларга учраб, ишнинг битира олмай юрган юртдошларимиз кунни кеча Президентимизнинг

нутқини эшитиб, боши кўкка етгани аниқ. Ислоҳ Каримовнинг бу гаплари шу соҳа билан шугулланувчи мутасаддиларнинг ҳам кўзини очса керак. Чунки кичик ва ўрта бизнес ҳамда хусусий тадбиркорликнинг ривожини, аввало, жойлардаги мутасаддиларга кўп жиҳатдан боғлиқ.

Айнан раҳбарга боғлиқ тўсиқлардан бири деҳқон-фермер ҳўжалиқларини ташкил этишда дуч келинаётган муаммолардир. Гарчи бу соҳа қишлоқ жойларда энг истиқболли бўлса-да, ҳали-ҳануз баъзи туманларда унинг ривожини кўнгилашдек эмас. Ҳолбуки, деҳқон-фермер ҳўжалиқлари ҳам кичик ва ўрта бизнеснинг бир қўни-нешидир.

Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида Ислоҳ Каримов ўртага ташлаган муаммолардан яна бири, шубҳасиз, мамлакатимизга замонавий юқори технологияни олиб кириш ва ундан фойдаланиш масаласи. Ҳақиқатан ҳам, четдан келтирилган технология хорижий хомашё ҳисобига ишласа, бундан бизга қанчалик фой-

да-ю қанчалик зиён эканини кўпчилик шу кунгача ўйлаб ҳам кўрмаган эди. Шу боис юртбошимиз масалани кўндаланг қўйди: бизга маҳаллий хомашедан маҳсулот, бутловчи қисмлар ишлаб чиқарадиган технология керак!

Мамлакатимиздаги баъзи йирик қорхоналарнинг бозор шароитидаги рақобатга бардош беролмай, қисман фаолият кўрсатаётгани сир эмас. Улардаги ишга яроқли техника эса кўп ҳолларда бўш турибди. Шундай экан, Президентимизнинг ишлатилмай ётган технологияни кичик қорхоналарга ижарага бериш ёки лизинг асосида сотиш тўғрисидаги таклифи ҳаммани қувонтирди.

Юртимизда кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришда муайян ишлар қилинган бўлса-да, уларни бошқариш учун менежментлар тайёрлаш талаб даражасида эмас. Ҳолбуки, ҳукуқий маданият ва иқтисодиёт асосларини билмайдиган иш бошқарувчиларсиз бизнесни йўлга қўйиш кескин рақобатга асосланган бозор шароитида ўзини ўзи

қурбон қилиш билан баробар. Яқинда телевидениеда тадбиркорлар беллашуви кўрсатилди. Унда катнашган тадбиркорларнинг баъзилари ҳатто банк билан муомалада зарур бўлган оддий қоғозларни ҳам тўғри тўлғаза олмади. Тадбиркор лоқал банк билан ишлашда етарли маълумотга эга эмас экан, унда кичик ва ўрта бизнеснинг ривожини тўғрисида қандай гап бўлиши мумкин? Шу маънода Ислоҳ Каримовнинг менежментлар тайёрлашга алоҳида эътибор қаратиш тўғрисидаги фикри айнан узоқни кўриб, соҳа тараққиётининг эртанги кунини ўйлаб айтилган гаплардир.

Президентимизнинг Вазирлар Маҳкамаси йиғилишидаги маърузасини тинглаб битта тўхтама қилиш мумкин. Мамлакатимиз иқтисодиётининг ривожини, демакки, аҳоли фаровонлигининг ошиши кўп жиҳатдан кичик ва ўрта бизнеснинг, хусусий тадбиркорликнинг тараққиётини боғлиқ. Юртбошимизнинг ушбу нутқида билдирилган фикрлар маъкур соҳани янада ривожлантириш учун кенг йўл очмишга, тадбиркорлар учун дастуриламал бўлишига шубҳа йўқ.

Анвар КАРИМОВ,
ЎЗА муҳбири

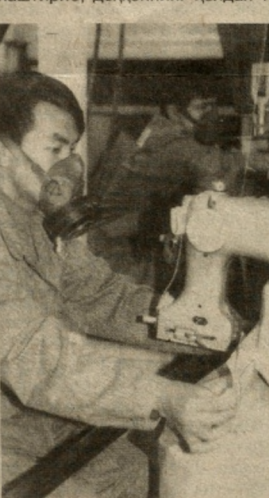
“ОЛТИН ЧИГИТ” МЎЪЖИЗАСИ

(Боши 1-бетда)

Туқли чигитни унинг ёнига қўйиб қарасангиз, бирдан “Э-э, гап бу ёқда экан-да”, - дейсиз. Ахир туқли чигит сараланмайди: бири майда, бири катта. Бунинг устига ифлослигини айтмайсизми?!

Қўшма қорхонада уруғлик чигитга сульфат кислотаси билан ишлов берилади. Бу — жаҳон технологияси! Бу — ноёб усул! Оддий қилиб айтганда, чигитга кимёвий йўл билан ишлов берилади. Натижада илдири чириш, фузариоз, вилт бактериялари тўқил ўлади. Туқли чигитда-чи? Унинг қобилигиде ҳар қил касалликларнинг бактериялари юз фоиз яшаб қолади.

Пахтада ишлаган деҳқонга яхши маълум: туқли чигит хандаларда, идишларда сувда ивтилади. Бу — бир азоб. Қанча ортиқча харажат. Баъзи жойларда хўл чигит севлақдан тушмай, унга кул ара-лаштириб, деҳқоннинг ҳолдан тойгани-

чи? Ивтиш эса вақтни олади. Устига устак неча киши бу иш билан банд бўлади.

Туқсиз чигит деҳқоннинг ҳўзурли! У экишдан олдин ҳеч қандай ивтилмайди. Қанча энгиллик! Шу йилги чигит экиш даврида мен қанча деҳқонларнинг бу афзалликдан мамнун эканлигини кўрдим. Шу боисдан 2001 йилда сурхондарёликлар чигит экишда анча қўлайликларга эга бўлдилар.

Қўшма қорхона тайёрлаб берадиган туқсиз уруғлик чигит — қони фойда! Етук мутахассисларга бу аён. Олайлик, бир гектар ерга 25 килограмм туқсиз чигит экилади. Туқли чигитдан эса бир гектарга 70 килограмм. Қарийб уч баравар кўп. Сурхондарё вилояти ҳар йили туқли чигитдан салкам етти минг тоннасини тупроққа беҳуда беради. Бунинг тоннага яқин ёғ дегани. Демак, ҳар йили беш юз миллион сўм пул тупроққа қорилириб юбориларди. Бунга чек қўйишнинг йўли — “олтин чигит”нинг туқсиз чигитлари.

Шу ўринда андижонлик деҳқонларга

минг бора қулук. Улар юз фоиз майдонларга туқсиз чигит экишади. “Олтин чигит”нинг Сурхондарё тупроғига мос тушадиган томонлари кўп. Бунинг 2001 йилнинг баҳори, чигит экиш массуми яна бир бор тасдиқланди. Вилоятда қатор йиллардан бери сув тақчиллиги сезилаётди. Туқсиз чигит тупроқда озгина нам бўлса ҳам кўкхаваради. Туқли чигит эса гоҳо унмагани учун сув бериб кўкхавариб олишади. Бу йил ҳам қўшма майдонлар сўғорилиб ундирилди. Қанча сув исроф. Қанча ортиқча меҳнат.

Туқсиз чигитнинг яна бир “мўъжиза”си бор. Унинг гўзаси бир хил, бақувват бўлади. Янага қилинганда бақувват гўзалар қолади. Уялаб экканда, янага қилинмайди. Бугун туқли чигит экилган далаларни қарайман: гўзалар жуда бақувват, жуда авжли. Туқли чигитда бунга қафолат йўқ. Қучли ва заиф гўзалар аралашиб кетади. Яначилар уни саралаб ўтиришмайди, айниқса, янагага ўқувчилар жалб этилган майдонларда аҳвол янада ёмон. Қолаверса, туқли чигит экилганда, янагача гўж нўхллар қанчалаб озукани ёйди. Чеканка пайтига келиб яна қийин. Чунки гўзалар ҳар хил. “Олтин чигит” гўзаси бир марта чеканка қилинади, туқли чигит гўзаси икки марта. Яна икки баравар кўп сарф-харажат.

Хўш, олимларнинг фикрлари қандай? Қўшма қорхонанинг чигитини ва гўзани ривожланиши жараёнини республика миқёсидаги мутахассислар назоратдан ўтказишди. Уларнинг ҳулосаларига кўра, бу чигит жаҳон андозаси даражасида. Туқсиз чигит ҳар гектар ер ҳисобига беш центнерданга кўп ҳосил беради. Бунинг Сурхондарёнинг жами пахта майдонига қўлайтиринг, қанча деганда эллик минг тонна пахта. Бу икки туманининг бир йиллик ҳосили-ку? Пулга қақинг-чи, қанча бўларкин? “Олтин чигит”дан деҳқон қанча манфаат кўради.

Ўтган йили Сурхондарёнинг ўн бир туманидаги айрим майдонларга синаш учун “олтин чигит” экилганди. Уларнинг қарийб барчасида натижа “аъло” бўлди. С.Бойматов номли ҳўжалик туқсиз чигитнинг ўзидан эллик миллион сўм тежаб қолди. Қўшқор Каримов етакчилигидаги пудратчилар 43 гектарга “Оққўрғон-2” навнининг туқсиз чигитидан қадаб, ҳосилдорлиқни 48 центнерга етказишди. Қам сўғоришди, маблагини тежади. Туқли чигит экилган далалардан эса иқтисодий зарар кўрилди. Бу йил шу ҳўжалик туқсиз чигитдан фойдаланишни кескин қўлайтиришди. Ҳўжалик далаларида бўлган киши “олтин чигит”нинг самарасини яққол кўради. Вилоят илмий-ишлаб чиқ-

ариш маркази мутахассислари қўзатиш олиб борган барча туманларда туқсиз чигитнинг афзалликлари тўла тасдиқланди.

Сурхондарё вилояти ҳокимлигининг саёй-харажатлари боис “Олтин чигит” қўшма қорхонаси иккинчи йилдири, маҳсулот бериб турибди. Жаҳон андозалари даражасида туқсиз уруғлик чигит тайёрлаётган бу завод Марказий Осиёда ягонадир. Бу эса, унинг маҳсулотларини қўшни республикаларга ҳам экспорт қилиш имконини беради.

Республика Вазирлар Маҳкамасининг қарорига кўра “Олтин чигит” қўшма қорхонасига 2001 йил ҳосили учун минг тонна уруғлик етказиб бериш буюртмаси берилган эди. Бугун бир неча вилоят далаларида “олтин чигит”нинг гўзалари барқ уриб ўсмокда. Хали ҳам айрим раҳбарлар, мутахассислар туқсиз чигит афзалликлари тўлуғ-ниб ета олмаптилар. Бунга таажжублан-

маса ҳам бўлади, чунки янгилик ҳаммиша машаққатлар билан ҳаётга татбиқ этилади.

Қўшма қорхонанинг имкониятлари кенг. У ўтган йили вилоят ҳўжалиқларида давлат буюртмаси учун икки минг юз тонна юқори сифатли уруғлик бугдой тайёрлаб берди. Ана шу бугдой экилган далалардан қўтилганидан зиёда ҳосил йиғиб олинди. Шунингдек, заводда бошқа қишлоқ ҳўжалиги екинларининг уруғларини ҳам саралаб, дориллаб, жаҳон андозалари даражасида тайёрлай оладиган дастгоҳлар мавжуд.

Шак-шубҳа йўқки, “Олтин чигит” қўшма қорхонаси пахтачиликнинг, галлачиликнинг ривожига ўзининг салмоқли ҳиссасини қўшади.

Менгнор ОЛЛОМУРДОВ, “Қишлоқ ҳаёти” муҳбири. СУРАТЛАРДА: қўшма қорхона раҳбари Жўра Менглибоев ишчилар М.Бўронов ва К.Айтимовлар билан; қадоқловчи У.Сатторов; лаборант Ж.Тўлаганов. Р.АҚБАРАЛИЕВ олган суратлар.

ОМБОРМИЗ ДОНГА ТЎЛДИ

Мустақилликнинг шарофатидан, унинг бизга берган имкониятларидан ўргилай. Шўролар даврида ҳам кўп йиллар ҳўжаликда муҳандис бўлиб ишлаганман. Далада ўзимиз етиштирган ҳосилдан ҳатто бир ҳовучини ҳам уйга олиб келишга журъат қилмасам эдик.

Мана энди меҳнатқашнинг кунни тугди, десам янгилашман бўламан. Халол ишлаганим Аллоҳ ҳам қўллар экан. Бу йил 20 гектар ерга галла эккан эдим. Давлат буюртмаси бўйича 32 тонна галла топширишим керак эди. Ўзим ва фермер ҳўжалик аъзоларининг умид билан, пешона тери тўқиб қилган меҳнатлар натижасида мўл ҳосил етиштирдик. Давлатга режадан ортиқ

7,7 тонна дон топширдим. Шунингдек, Х.Норчаев номли деҳқон-фермер ҳўжалигига ҳам ўз ихтиёри билан 3,5 тонна дон бердим. Худо ҳосилимизнинг баракасини берган экан. Ўзимизга ҳам 5,5 тонна галлани олиб қолдик.

Шу ўринда бир фикрни айтмоқчи эдим. Баъзи бир фермерларнинг “режадан ортиқча етиштирган галламизни ўзравонлик қилиб олиб қўйди” деган, арзларини эшитиб қоламан. Агар фермер ўз ҳўжунини яхши билса, турли субъектлар билан тузилган шартномаларни кўпга расмийлаштирган бўлса ҳеч ким унинг шартномада шартлашилган дон ортиқ бир кило ҳам галласини тортиб ололмайди. Бу ўринда қонун-

ларимиз фермерни тўла-тўқис ҳимоя қилишга қодир.

Хўш, мен мана учун режадан ортиқча етиштирган галламни ҳам давлатга топширдим? Бунга мени ҳеч ким мажбурлаган ҳам, давъват этган ҳам эмас. Ўзим ихтиёри билан топширдим. Сабаб, ҳозир галла массуми, бозорда бир кило галла 70-80 сўм. Давлатга режадан ортиқча топширилган галлага ҳам 80 сўмдан нарх тўлаш белгиланган. Албатта мен давлатга галла сотишдан кўпроқ манфаатдорман. Чунки, бозорга маҳсулотни олиб бориш учун транспорт ва бошқа харажатлар шунингдек, яна бир киши қўни бўлиб савдо билан машғул бўлишидан кўра бир йўла давлатга

сотган маҳсулотимнинг ҳақини олиш менга афзал. Мустақиллик шарофати билан ҳар бир юртдошимизга ўз иқтидорини тўла-тўқис намоён қилишга имкон яратилди. Тўғри, ҳалол ишлаган инсон асло ҳор бўлмайди. Шаҳар ва қишлоқларимиз обод бўлаётганлигини кўриб бир қувонсам, юртбошимизнинг эл дарди билан илаҳатлигидан бир қувонсам. Ўзбекистонда буюқ ўзгартирилган бўлаётганлигидан қўқисим тоғдек юксалди. Илоҳо, юртимнинг бахти барқарор бўлсин. Деҳқоннинг уйи донга тўлсин.

Жаъфарқул ПРИМҚУЛОВ, Меҳнатобод туманидаги “Жаҳонгир” фермер ҳўжалиги бошлиғи.

ЕТТИ ИҚЛИМДАН БИР ШИНГИЛ

БЕРК КЎЧАДАГИ МУЗОКАРАЛАР

Рейтер агентлигининг хабар беришича, Македониядаги музокаралар боши берк кўчага кириб қолди. Бонси, бир ҳафтадан ошқироқ давом этаётган келишувларда албан тилига давлатнинг иккинчи тили сифатида мақом берилиши тўла ҳал этилмаётди.

Албан вакиллари фикрича, миллатдошлари сони 20 фоиздан ошқ бўлган жойларда уларнинг тиллари давлат тили ҳисобланиши лозим.

Ушбу масалага оидинлиқ кириштиш мақсадида кеча НАТО Бош қотиби Жорж Робертсон ҳамда Оврупо Иттифоқининг махсус вакили Хавьер Соланолар мамлакатга ташриф буюрдилар.

ҚАСОСМИ ЁКИ КЎРҚИТИШ?

“Интерфакс” тарқатган хабарларга кўра, Чеченистоннинг “Старие Атаги” қишлоғи маъмурияти раҳбарининг ўринбосари Авади Бабаев уйи олдида номаълум кишилар томонидан отиб ўлдирилган. Жиноятчилар эса “Жигули” машинасида аширинишга уйгурганлар. Ҳозирда бу борада қидирув ишлари олиб борилмакда.

Чеченистон ҳўққни муҳофаза қилиш органлари вакиллари фикрича, бундай қотиллик биринчиси эмас. Ваҳоланки, айирмачилар шу усул билан тинч аҳолини қўрқитмоқчи ёки ўз етакчиларининг ўлими учун қасос оломоқчи бўлишлари ҳам мумкин. Жиноятдан хабар топган Аҳмад Қодиоров барча раҳбарларни қўрқитлашга ҳамда уларни қурол-ярғок билан таъминлашга ваъда берди.

ИШЛАР ТЕСКАРИСИГА КЕТАПТИ

АҚШ адлия вазирлиги топшириғига биноан, Федерал Тергов Бюроси (ФТБ)да олиб боришга рўйхатлаш ишлари натижасида, давлат ихтиёридаги кўтариб юришга қўлай 184 та компьютер ва 450 та тўппонча ҳамда автоматнинг етишмаслиги аниқланди.

Йўқолган ёки ўғирланган, дея таҳмин этилаётган ушбу компьютерларнинг учтасида ўта махфий ахборотлар сақланаётган эди. Аҳамият берсак, сўнгги пайтда ФТБ номига яхши гаплар айтилмаяпти. Мисол учун, апрел ойида бюро ходими Роберт Хансен Россия фойдасига ҳосилқилди айланди. Май ойида эса террорчи Тимоти Маквей ишга дахлдор бир қанча маълумотларнинг судга бермасдан ушлаб турилиши ҳам анча-мунча шов-шувга сабаб бўлди.

Эндиликда, ФТБ йўқолган нарсалар учун ҳисобот беради.

ҚИММАТГА ТУШАЁТГАН ЎТМИШ

Нацизм даврида жабр кўрган собик совет фуқароларида яқин вақт ичиде Олмония ҳўкумати томонидан тоовон пуллари берила бошланади. Ушбу маблағларни таскиллаш зиммасига юкланган Москвадаги “Хотира, масъулият ва келажак” олонж жамғармаси раҳбари Михаил Янсоннинг айтишича, жабрқидиларга 835 миллион марка тар

ДУШАНБА, 23

«Ўзбекистон» телеканали
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.45 «Тахлилонома».

8.45, 17.55 ТВ-маркет.
8.50 «Ўзбектеlevision» намойи-
иши: «Биби Убайда».
9.00, 12.25 ТВ-метео.
9.05 «Нафосат гулшани». Муси-
кий дастур.
9.40 «Санъат олами».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янги-
ликлар

Болаларнинг ёзги таътил кунларида:
10.05 «Диккат, тошбақа». Бадий фильм.

11.25 Дони Зокиров номдаги халқ чоғулари оркестрининг концерти.

11.50, 12.55 ТВ-анонс.
12.05 «Футбол олами».
12.30 «Олтин тож». Телевизион уйин.

13.00 «Оталар чойхонаси».
14.10 ТВ-1 намойиш этади:
14.25 «Кишлоқ ҳаёти».

14.40 Кундузги сеанс. «Икки дил достони». Бадий фильм.
16.10 «Зиё» студияси намойиш этади: «Этиқидо мустақамлиги йўлида».

16.40 «Бу ажиб фасл». Телеаль-
манах.

17.10 Ўз ТВ хазинасидан. «Бо-
бур». Видеофильм. 1-қисм.
18.10 «Ўзбекистон фуқароси».
18.25 ТВ-клип.

18.35 «Тафсилот».
18.50 «Бахтли воқеа». Телело-
терея.

19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.55
Эълонлар
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртақлари.

20.15 Биржа ва банк хабарлари.
20.30 «Ахборот».
21.05 «Истиқлол нашидаси».

Мусикий дастур.
22.05 «Маънавият» дастури.
23.00 «23, 5 даражали бурчак
остида». Телесериал премьераси.
13-қисм.

23.25 «Ахборот».
24.00-00.05 Ватан тимсоллари.
«Ёшлар» телеканали

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Давр тонги».
10.00 «Янги авлод» студияси:
«Катта танаффус».

10.20 «Муълтомоша».
10.50, 13.55 Мусикий лаҳзалар.
11.00 «Давр ҳафта ичида».

11.40 «Ўзбекистон жаҳоирлари».
Телефильм.
11.50 «Наҳот истаб». Ҳамза но-
мидаги Ўзбек Давлат академик
драма театрининг спектакли.

13.35 «Давр»-news.
14.05 Жаҳон жугрофияси.
14.55 Автосалтанат.
15.10 Дастхат.

15.30 Ёзги таътил экрани. «Кун-
дуз амакининг ҳикоялари».
Мультисериял.

15.55 Саломатлик силри.
16.15 «Заковат» интеллектуал
уйини.

17.15 Спорт ҳафтаномаси.
17.30 Кўрсатувлар дастури.
17.35 «Янги авлод» почтаси.
18.55 «Муълтомоша».

18.10 «Ватан мадҳи».
20.00 Остонадаги орзулар.
18.40 Оқшом наволари.
18.55, 21.55 «Иқлим».

19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 ТВ-анонс ва «Эколаш» ла-
тифалари.

19.35 Муҳаббат қўшиқлари.
19.45 Тафаккур ёлқинлари.
20.00 Олтин мерос.
20.05 Ёшлар овози.

20.25, 21.15, 22.30 Эълонлар.
20.30 «Ёшлар» телеканалида
премьера: «Дон Кихот». Бадий
фильм. 1-қисм.

21.20 Мусикий лаҳзалар.
21.30 Кишлоқдаги тенгдошим.
21.50 Олтин мерос.
22.00 «Давр». Ахборот дастури.

22.30 Тунги тароналар ва «Эко-
лаш» латифалари.
22.40 «Даллас». Телесериал.
23.25 «Давр». Ахборот дастури.

23.40 «Ёшлар» телеканалида
спорт: Интерфутбол.
1.15-1.20 Хайрли тун!

«Халқаро» телеканал
РЖТ 6.30-8.00

15.00-15.55 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИ-
ДЕНИЕСИ

15.55 Кўрсатувлар тартиби.
16.00 «Вести».
16.25 «Морена Клара». Сериал.
17.15 «Бугун оламда». Ахборот
кўрсатуви.

17.20 «Фавкуллода чақирув».
17.55 «Аншлаг билан таътилда».
18.50 «Клип-антракт».

19.00 «Мени кутгил».
20.00 «Время».
20.40 «Чангалзорлар қонун».
Хужжатли фильм.

21.35 Махфий ҳужжатлар «Х-
тай».

22.30 «Бизнес-ревью».
22.35 «Клип-антракт».
22.45 «Тв-Ада Немис тўлкини».
23.05 «Ахборот» (рус тилида)
23.30 «Тунингиз оуда бўлсин!»

СЕШАНБА, 24

«Ўзбекистон» телеканали
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».

8.35, 17.55 ТВ-маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
8.55 «Тараққиёт».
9.25, 12.30 ТВ-метео.

9.30 «Ўзбектеlevision» намойи-
иши: «Афросиёб».
9.40 «Бахтимизга омон бўлинг».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янги-
ликлар

Болаларнинг ёзги таътил кунларида:
10.05 Болалар учун. «Кўзмун-
чок».

10.25 «Кулол ва ҳумча». Бадий

фильм.
11.40 «Раксар гулдастаси».
12.05 «Шохрух клуби».
12.35 «23, 5 даражали бурчак
остида». Телесериал. 13-қисм.
13.00, 13.55 ТВ-анонс.

13.10 «Музыка: кеча ва бугун».
13.30 «Яккама - якка жанг».
Спорт дастури.

14.10 Кундузги сеанс: «Оилавий
хаётдан лавҳалар». Бадий
фильм.

15.30 ТВ-клип.
15.40 «Маънавият» дастури.
16.30 «Аския кечаси».
16.55 «Ватанимга хизмат қила-
ман».

18.10 «Орзулар домини».
18.20 «Ўзбекистон: XXI аср ёш-
лари».

18.40 Эстрада тароналари.
19.10 «Мулк».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 21.55
Эълонлар.

19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртақлари.
21.05 FCN «Ўзбекистон янги-
ликлари» (инглиз тилида)

20.30 «Ахборот».
21.05 «Долзарб мавзу».
21.20 «Олам қўшиқча тўлсин».
Мусикий дастур.

Ўзбекистон Республикаси
Мустақиллигининг 10
йиллигига. «Буюк аждодлари-
миз». Ибн Сино.

22.20 «Хамрох». Теленовелла.
22.55 «Ахборот».
23.30-23.35 Ватан тимсоллари.

«Ёшлар» телеканали
8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Давр». Ахборот дастури.

9.15 «Янги авлод» почтаси.
9.35 «Муълтомоша».
9.50 Мусикий лаҳзалар.
10.00 Саломат бўлинг.

10.20 «Индаба». Телесериал.
10.45 Кинотакдим.
11.05 «Даллас». Телесериал.

11.50 Ёшлар овози.
12.10 «Ёшлар» телеканалида
спорт: Интерфутбол.

13.45 Кўна оханлар.
13.55 «Дон Кихот». Бадий
фильм 1-қисм.

14.40 Остонадаги орзулар.
15.00 «Кундуз амакининг ҳикоя-
лари». Мультисериял.

15.25 «Ёшлар» телеканалида
спорт: Теннис.
16.05 Ёшлар қўлайди.

16.15 «Кусто командасининг су-
востии саргузаштлари». Телесе-
риал 98-қисм.

17.00 Азизим.
17.25 Кўрсатувлар дастури.
17.30 «Янги авлод» студияси:
«Боланинг тили».

17.50 «Муълтомоша».
18.05 Таянч.
18.20 Олтин мерос.
18.25 Ватан манзаралари.

18.45 Оқшом наволари.
18.55, 21.55 «Иқлим».
19.00 «Давр». Ахборот дастури.

19.30 ТВ-анонс ва «Эколаш» ла-
тифалари.
19.35 «Давр» - интервью.

19.50 Ёшлик қўшиқлари.
20.05 Марди майдон.
20.25, 21.15, 22.30 Эълонлар.

20.30 «Дон Кихот». Бадий
фильм. 2-қисм.
21.20 Мусикий лаҳзалар.

21.30 Ёшлар овози.
21.50 Олтин мерос.
22.00 «Давр». Ахборот дастури.

22.30 Тунги тароналар ва «Эко-
лаш» латифалари.
22.40 «Даллас». Телесериал.

23.25 «Давр». Ахборот дастури.
23.40 «Ёшлар» телеканалида
спорт: Снукер бўйича мусоба-
калар.

00.20-00.25 Хайрли тун.
«Халқаро» телеканал
РЖТ 6.30-8.00

15.00-15.55 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИ-
ДЕНИЕСИ

15.55 Кўрсатувлар тартиби.
16.00 «Вести».
16.25 «Морена Клара». Сериал.
17.15 «Бугун оламда». Ахборот
кўрсатуви.

17.20 «Голливуднинг ёввойи
юлдузлари».

17.50 «Аншлаг билан таътилда».
18.45 «Клип-антракт».
19.00 «Миллиони ўғирлаш».

Бадий фильм. 1-қисм.
20.00 «Время».

20.40 «Бизнес-ревью».
20.45 «Бебилска пул». Сериал.
21.35 «СНН-шоу».

21.50 «Клип-антракт».
22.00 Кинематограф. «Жаноб
Магу», Бадий фильм.

23.20 «Ахборот» (рус тилида)
23.45 «Тунингиз оуда бўлсин!»

ЧОРШАНБА, 25
«Ўзбекистон» телеканали
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».

8.35, 17.55 ТВ-маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
8.55 «Ўзбектеlevision» намойи-
иши: «Алла».

9.10 «Дугор - танбур таронала-
ри». Концерт.

9.25, 12.20 ТВ-метео.
9.30 «Кино янгиликлари».

9.50 «Тиббиёт одимлари».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янги-
ликлар.

10.05 «Алифбо сабоқлари».

Болаларнинг ёзги таътил кунларида:
10.25 «Қойлмақом иш». Бадий
фильм.

11.35 «Миттивойлар оиласи».

Кинокўрсатув.

9.25, 12.30 ТВ-анонс.
9.30 «Ўзбектеlevision» намойи-
иши: «Букло Илак йўли - Нурота».

9.15, 12.30 ТВ-метео.
9.20 «Шарқ тароналари». III хал-
қаро мусиқа фестивали олди-
дан.

9.45 2001 йил - Оналар ва бола-
лар йили. «Аёл дунёни тебра-
тар».

10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янги-
ликлар

виноси». Бадий фильм.
15.45 «Остонаси тиллодан».
16.10 «Гийҳандлик - аср вабо-
си».

16.30 «Зарғалдоқ». Мульти-
фильм.
17.00 «Муҳаббат соғинчи». Му-
сикий дастур.

17.25 ЎзТВ хазинасидан. «Бо-
бур». Видеофильм. 2-қисм.
18.10 «Беходдор ворислари».

18.35 «Иқтисод ва биз».
18.45 Мусикий танаффус.
18.50 2001 йил - Оналар ва бо-
лалар йили. «Аёл дунёни тебра-
тар».

19.05 «Инсон ва қонун».

19.25, 19.55, 20.25, 21.00
Эълонлар.

19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртақлари.
20.15 «Олтин мерос».

20.30 «Ахборот».
21.05 **Ўзбекистон Республикаси**
Мустақиллигининг 10
йиллигига.

«Буюк аждодлари-
миз». Ибн Сино.
22.20 «Хамрох». Теленовелла.

22.55 «Ахборот».
23.30-23.35 Ватан тимсоллари.

«Ёшлар» телеканали
8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Давр». Ахборот дастури.

9.15 «Янги авлод» студияси:
«Боланинг тили».

9.35 «Муълтомоша».
9.50 Мусикий лаҳзалар.
10.00 «Давр» - интервью.

10.15 «Индаба». Телесериал.
10.40 Ёшлик қўшиқлари.

10.55 «Даллас». Телесериал.
11.40 Таянч.

11.55 Ёзги таътил экрани. «Кен-
жабойдан кўрк, ай ганим».

13.00 Ёшлар овози.
13.20 Кўна оханлар.
13.30 «Дон Кихот». Бадий
фильм 2-қисм.

14.15 Ватан манзаралари.
14.35 Олтин мерос.

14.40 «Эхтимол улар ақлдан
озишганди». Телесериал.

15.05 Оқшом наволари.
15.55 «Иқлим».

16.15 «Бугунги Аржун». Бадий
фильм. 1-қисм.

17.35 Кўрсатувлар дастури.
17.40 «Янги авлод» студияси:
«Дунё ва болалар».

18.00 «Муълтомоша».
18.15 «Мени тушун...» Телеуйин.
18.40 Оқшом наволари.

18.55, 21.55 «Иқлим».
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 ТВ-анонс ва «Эколаш» ла-
тифалари.

19.35 «Сийрат».

19.55, 22.30 Эълонлар.
20.00 Спорт - лото.

20.10 «Очил дастурхон».

20.25 «Учинчи сайёра» маъри-
фий дастури.

21.15 Ватан ҳақида қўшиқ.
21.20 **Ўзбекистон Республикаси**
Мустақиллигининг 10
йиллигига. «Бунёдкорлик».

6-фильм. «Юрт тинчлиги, эл фа-
ровонлиги, Ватан равақи».

21.50 Олтин мерос.
22.00 «Давр». Ахборот дастури.
22.30 Каталог.

22.40 «ХОН» ғолибларни эълон
қилади.

22.45 Тунги тароналар ва «Эко-
лаш» латифалари.

22.55 «Даллас». Телесериал.
23.40 «Давр». Ахборот дастури.
23.55 «Ёшлар» телеканалида
спорт: Интерфутбол.

1.30-1.35 Хайрли тун.
«Халқаро» телеканал
РЖТ 6.30-8.00

15.00-15.55 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИ-
ДЕНИЕСИ

15.55 Кўрсатувлар тартиби.
16.00 «Вести».

16.25 «Морена Клара». Сериал.
17.15 «Бугун оламда». Ахборот
кўрсатуви.

17.20 «Ўзим биланам». Хажвий
журнал.

17.50 «Аншлаг билан таътилда».

18.45 «Клип-антракт».

18.50 «Денгизчи гўзалим». Ба-
дий фильм.

20.00 «Время».

20.40 «Бизнес-ревью».

20.45 «Бебилска пул». Сериал.

21.35 «Сокер-клуб».

21.55 «Клип-антракт».

22.05 Кинематограф. «Рим им-
периясининг емирилиши». Ба-
дий фильм. 1-қисм.

23.35 «Ахборот» (рус тилида)
24.00 «Тунингиз оуда бўлсин!»

ПАЙШАНБА, 26
«Ўзбекистон» телеканали
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».

8.35, 17.55 ТВ-маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.

8.55 «Ўзбектеlevision» намойи-
иши: «Булок Илак йўли - Нурота».

9.15, 12.30 ТВ-метео.
9.20 «Шарқ тароналари». III хал-
қаро мусиқа фестивали олди-
дан.

9.45 2001 йил - Оналар ва бола-
лар йили. «Аёл дунёни тебра-
тар».

10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янги-
ликлар

10.05 «Талаб ва таклиф».
Болаларнинг ёзги таътил кунларида:
10.20 «Еттинчи жин». Бадий
фильм.

11.20 «Беходдор ворислари».
11.45 «Саёҳатчи» қурбақа».

Мультифильм.
12.05 «Ўзлинг намойиш қил».

Экранда - Қорақалпоғистон
Республикаси.
12.35 Лирик концерт.

13.00 «Шу азиз Ватан барча-
мизники». Қорақалпоғистон
Республикаси ва вилоятлар фе-
стивали. Фарғона вилояти

13.20 «Олам». Телеальманах.
13.55, 17.15 ТВ-анонс.

14.10 Кундузги сеанс: «Таътил-
га чиқолмади». Бадий фильм.
15.25 «Истиқлол нашидаси»

ХОРАЗМЧА КУЙЛАЙДИГАН САМАРҚАНДЛИК САНЪАТКОР

(Боши 1-бетда)

Шунда у киши, Комилжон Отаиёзов ёки Отажон Худойшукуров дея жавоб берадилар. Мен бундай жавобни эшитиб, ўзимча шундай хуло-

инчалик ҳам шоғирд, ҳам муҳлис сифатида Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Раҳматжон Қурбоновдан маслаҳатлар олганман. Муваффақиятларимга эришишимда, санъат орқали озми-кўпми нуфуз олтиришимда Раҳматжон аканинг хиссалари катта.

-Санъат ва адабиёт бир-бири билан чамбарчас боғлиқ. Шундай экан, кўпроқ кимларнинг ижодини мутлоа қиласиз?

-Чиндан ҳам адабиёт ва санъатни айрича тасаввур қилиб бўлмайди. Бир-

бирисиз кимлик вужудга келади. Санъатга меҳр қўйган киши, адабиётга ҳам иқлоб билан қарайди... Алишер Навоий, Захриддин Муҳаммад Бобур, Бобораҳим Машраб, Муҳаммадризо Оғайи каби алломаларнинг ашъорларини ҳар доим ўзгача иштиёқ билан мутлоа қиламан.

-Ўзбекда нима кўп, тўй кўп. Тўйни эса санъаткор иштирокисиз ўтказиб бўлмайди. Шундай экан тўйга муносабатингиз?

-Ҳа, биз тўй-ҳашамларни кўп халқимиз. Тўрт киши бир жойга йилгиса, липоқча олиб, қўшиқ айтадиганларнинг авлодимиш-да, ахир, Саволин-гизга келадиган бўлса, тўйларга муносабатим ижобий. Шунинг учунки, тўй ҳақиқий санъаткор учун синов майдони ҳисобланади. Одамларнинг кўзига қараб туриб, фонограмма ишлатишни айб деб ҳисоблайман...

Яқинда бир қишлоққа борганимда қизик вожани айтиб беришди. Яхши ниятлар билан элга ош бермоқчи бўлган бир инсон баъзи кишига тўй учун Тошкентдан эстрада йўналишида қўшиқ айтадиганлардан бирини таклиф қилди. Қўшиқни тўйга борибди, борибди-ю, нукул фонограммага "қўйлабди". Унинг бу сиридан воқиф бўлган қишлоқнинг бир икки шоввози дискни "бир қўрай-ки" деб олиб қўйдилар-да, қўшиқни жонли айтасан, деб туриб олишди. Бу холатни кутмаган хонанда эса хижолай бўлиб қолади... Ана шундай қалтис вазиятларга тушиб қолмаслик учун санъаткорман деган киши иложи борича жонли овозда қўшиқ айтишга ўрганса, яхши бўлади.

-Асосан Хоразм оҳангларига хос қўшиқлар ижро этар экансиз. Бошқача

йўналишларда ҳам ашула айтиш "қўлдан" келадими?

-Имкон қадар ҳаракат қиламан. Тўйларда "Маъмуржон Узоқовдан ҳам бўлсин" деб сўрашади. Умуман олганда суҳбатимиз бошида айтганимдек, санъаткор ҳар қайси йўналишдаги ижро услубларига тайёр туриши керак.

-Айни пайтда қандай қўшиқлар яратиб арафасидасиз?

-Ҳозир жамоамиз ҳамкорлигида беш-олтита қўшиқ тайёрлашни режалаштирганмиз. Уларнинг орасидан мумтоз ва лирик қўшиқлар жой олган. Янги ашулаларимиз кейинги ойлarda муҳлислар ҳукмига ҳавола этилади деган умиддамиз.

-Ватанимиз эркинликка эришганининг 10 йиллик шодиданасини нишонлаш арафасидасиз. Ушбу кўтлуғ айёмга қайси қўшиқингизни "Тўёна" қилмоқчисиз?

-Юрт ҳақида шеър ёзмайдиган шоир бўлмаганидек, ҳар бир соҳа кишиси қатори биз санъаткорлар ҳам Ватанга ўз касбу қоримиздан келиб чиқиб, хизмат қилишга бурчимиз. Ардоқли шоиримиз Абдулла Ориповнинг Ватан тўғрисида битилган ашъорларидан бирини қўйга солмоқ ниятдамиз.

-Шу ўринда яна бир савол. Сиз Ватан деганда нимани ҳис қиласиз?

-Ватан бу – менинг киндик қоним тўқилган тупроқ. Мени тарбиялаган, эзгулик ундаган ота-онанинг меҳри. Ватан бу – юртимнинг истикболи, жамоли... Қалбида ғурури бор инсон Ватан равақи учун меҳнат қилади, курашади. Буни эса Юртга, халққа бўлган муҳаббат деб тушунаман.

-Зариф ака, руҳсатингиз билан яна бир икки савол берсам?..

-Бемалол.
-Ота-онанинг ҳаётми?
-Худога шукур.
-Фарзандлардан нечта?

-Иккита.
-Бахтли экансиз, кўз темгасин, илоҳ. Энди фарз қилинг, кўчада кетаётган эдингиз, ўрпарангиздан Хўжайи Хизр бобо чиқи қолдилар. Фақат бир нарсани сўраш имконияти бор сизда. Шунда нимани сўраган бўлардингиз?

-Ҳеч иккиланмасдан Юртимиз тинчлигининг абадий бўлишини илтижо қилардим...

-Эзгу сўзларингизга биз ҳам қўшамиз.

-Раҳмат!

Сўхбатдош:

Максуд ЖОНИХОНОВ.

Ҳар бир соҳанинг бағри кенг, камтарин мўйса-фидлари бўлади. Ёш мутахассислар уларга ҳавас билан қараб, парвозга чоғланади.

Ўрта ёшдагилар эса шу кексалардан маслаҳат олишга интилади. Чунки, кўпни кўрган, зукко отахонларнинг ҳаётий тажрибаси қолганларга мактаб, ибратли сабоқдир.

Ветеринария соҳасига ҳаётини бағишлаган

Жўра Сайфуддинов ҳам ана шундай инсонлардан эди.

Сўхбатдош унинг ҳушмуомаласига, шоғирдлар билимдонлигига, дўстлар оқибатига ҳавас билан қарарди.

Биз баркамол инсонлар ҳақида кўп гапирармиз. Жўра аканинг ҳаёт йўли, самимияти, оққўнгиллигига назар ташлаб, мен баркамоллик мезони эътиқодга содиқликда, оилага, касбга меҳрда, ёшларга бағрикенгликда эмасмикан, деб ўйлаб қоламан.

76 йиллик умрининг паст-баланд йўлларида турли лавозимларда, ҳар хил одамлар билан ишлаб барчанинг бирдек ҳурматига сазовор бўлиш ҳаммага ҳам nasib этавермайди.

Унинг ҳаёт йўлига ҳаёлан назар ташлайман: 1925 йил Наманганнинг бир дехон оиласида дунёга келган Жўра Сайфуддиновнинг болалиги очарчилик йилларига тўғри келди. Қийинчиликларга қарамай, илм олишга интилди ва 1943 йилда Самарқанд қишлоқ ҳўжалиги институтидан ўқиб туриб, иккинчи жаҳон урушига отланди.

Урушдан соғ-омон қайтиб, яна ўқишни давом эттирди ва ветеринария врач бўлиб, Бухорога йўлланма олди. 1951-1968 йилларда турли лавозимларда меҳнат қилди, касби орасидан обрў-эътибор орттирди. 1968 йилда Тошкентга келди. Уни Республика ветеринария бош бош-

қармасига раҳбар этиб тайинлашган эди. Бу лавозимда у 15 йил самарали ишлади. Илмий иш билан шуғулланиб, фан номзоди бўлди. 1985 йилдан бошлаб эса у Республика паррандачилик илмий ишлаб чиқариш ветеринария-лабораториясига директорлик қилди.

Умрининг 50 йилини ветеринарияга бағишлаган Жўра ака сўнгги бир йилда ҳам қадрдон жамоаси билан бирга бўлиб, ходимларнинг энг яқин сирдоши, маслаҳаттўйига айланди. Иккинчи ғуруҳ ногирони бўла туриб, у ғайратда, меҳнатсеварликда, ишга масъулият билан ёндашишда биз ёшларга доим ибрат бўлиб келган. Бугун гарчи орамизда бўлмаса-да, жамоада "Жўра ака бундай деган эдилар..." "Жўра ака маслаҳатига кўра..." деган гаплар тез-тез такрорланиб туради. Бу ҳам устоздан яхши хотиралар, ўғиллар қолганидан далолатдир.

Инсон туғилиб, яшаб ўтар экан, элга қилган хизмати, шоғирдларга кўрсатган оқибати ва баодоб фарзандлари унинг ҳаётига катта мазмун бағишлайди, унга обрў-эътибор келтиради. Жўра ака аёли Мамлакат опа билан ҳавас қиларлик даражада иноқ яшаб, уч ўғил ва бир қизни тарбиялаб вояга етказди, ўқитиб, маърифатли қилиб элга қўшди. Назар муҳандис. Масъулиятли вазифада меҳнат қилмоқда. Темур – Кибернетика институтидан лаборатория мудири, фан номзоди. Алишер эса ота касбини эгаллаган – ветеринар. Қизи Назира ҳам олий маълумотли, Тошкент вилоят касаса уюшмалари кўмитасида масъул ходима.

Гарчи, орамизда бўлмаса-да, Жўра аканинг ибратли ҳаёти, ўрнак олса арзигulik фазилатлари, эътиқодга, касбга фидойилиги биз шоғирдларга ҳаммаша бир мактаб бўлиб қолаверради.

Абдухалиқ АЛИМАРДОНОВ, "Ўзпарандасаноат" уюшмаси Республика паррандачилик илмий ишлаб чиқариш ветеринария лабораторияси директори.

Ўйна, қизалоқ, қуйла, қизалоқ...

БИЗНИНГ ҲАМ ЭЛУ ЮРТГА НАФИМИЗ ТЕГСА...

дея сўз бошлади Абдуҷамил ака. Оддийгина кийинган, қадоқ қўлиб бу инсоннинг ихтиро яратганига ишонгингиз келмайди. У киши қаршимга бир даста чизмаларни ёйиб, тушунтира бошлади.

-Жуда одамага учрадингиз-да, - дея ҳазиллашдим мен, -

кошки энди бу чизмаларга тушунасан.

-Тушунасан. Қаранг, бу жуда оддий технология схема. Била-сизми, двигателларнинг нормал ишлаши қишлоқ ҳўжалигидан мўл ва сифатли ҳосил етиштириш гарови. Ҳозирги замон технологиясининг негизини ташкил этувчи уч фазали асинхрон электр юриткичларнинг бир меъёрда, авариясиз ишлашини таъминлайди. Бу лойиҳа амалга осса, электр двигателлари ва уни бошқарувчи ҳимоя аппаратларининг умри узаяди, иш унумдорлиги ортади. Бу аппарат насослардаги камчилиكنи кўрсатади, уларни ҳимоялайди.

-Мутахассислар билан маслаҳатлашдингизми?

-Ҳа. Республика Фанлар академияси, Энергетика ва автоматика илмий-тадқиқот институти олимлари-га раҳмат. Улар ўз фикр-мулоҳазасини айтди, ёрдамларини

-Ихтиронинг иқтисодий афзаллиги ҳам бордир?

-Ўзим Қўқон шаҳридаги қишлоқ ҳўжалигини механизациялаштириш ва электрлаштириш техникумидан ўқиганман. Пахта ва қишлоқ ҳўжалиги экинларини машина усулида суғориш насос станциялари бошқармасида муҳандис электрикман. Яхшигина ишлаб турган насослар бирдан нағма чиқариб, ишламай қолади. Уларни алмаштириш учун маблаг, вақт ва меҳнат кетади. Бундан ташқари, экинлар вағай қашшаб турган маҳалларда дехқон пахтакорнинг фиғони фалакка чиқади.

Ана шундай кезларда насослардаги камчиликдан огоҳ этиб, уларнинг бир маромда ишлашини таъминлайдиган бир аппарат бўлиши лозимлигини кўп ўйладим. Ва ниятимни ҳамкасбларимга айтдим. Улар ҳам маъқуллашди. Бу аппарат яратилса, 18 минг сўмга тушади ва бир миллионлик насосни ҳимоялайди. Шунинг учун олимлар уни аянам соддалаштиришни маслаҳат беришди. Мана бу схема ана шу соддалаштирилган нусха...

Наманган вилояти, Тўрақўрғон туманининг узок Қумидон қишлоғида яшаб, фойдали ихтиро яратиб, уни ишлатиб чиқаришга жорий этиш нияти ила юрган бу инсонни мутасадди раҳбарлар қўллаб-қувватлаб юборсалар, элга нафи тегиши аниқ.

А.ЖўРАЕВ,

«Қишлоқ ҳаёти» муҳбири.

СПОРТ ОЛАМИДА

АЁЛЛАР ҲАМ ФУТБОЛ Ўйнайди

Яқинда пойтахтимиздаги Миллий олимпия кўмитаси мажлислар залида ЎФФ ҳодимлари, мамлакатимиз аёллар футболли жамоалари ҳамда матбуот вакиллари иштирокида Аёллар футболли таъсис конференцияси бўлиб ўтди.

Конференцияда Ўзбекистон аёллар футболли Ассоциацияси (ЎАФА)га асос солиш ва бу таъкилотнинг кенга-ш аъзоларини сайлаш масаласи муҳокама этилди. Наманган вилояти ҳокими Т.Жабборов Ассоциация президенти бўлди.

ВИЛОЯТ КУБОГИ ЎЙИНЛАРИДА

Жиззах вилоятининг 2-лига футбол жамоалари вилоят кубоги баҳсларини бошлаб юборишди. Мусобақалар, асосан шаҳар халқ таълими тизимидаги БЎСМ, Жиззах туманидаги "Ўзбекистон" ўрта мактаби ўйингоҳларида бўлиб ўтапти.

Дастлабки ўйинларда қуйидаги натижалар қайд этилди: "Олимпия"-Пахтакор-4:1, "Бўстон"-Дўстлик-3:0, "Ғаллаорол"-Наврўз-4:2, "Жиззахоҳан"-Янгиобод-3:0, Вилоят ёшлар терма жамоаси-"Зомин"-2:1.

Финал учрашувлари шу йилнинг 23 июлида ўтказилади.

ИККИНЧИ ДАВРА ЎЙИНЛАРИ МАЪЛУМ БЎЛДИ

Футбол бўйича республика чемпионати биринчи лига жамоаларининг навбатдаги давра ўйинлари аниқланди. Ҳозир эътиборингизга август ойида бўлиб ўтадиган баҳслар жадвалини ҳавола этамиз:

19-тур. 6 август
"Косонсой"-Машъал, "Қўштепа"-Ситора, "Шахрихон"-Темирйўлчи, "Ўзбекистон"-Охангарон С, "Шўрчи"-Жомбой, "Шўртан"-Гулистон, "Қува"-Олтин тола, "Риштон"-НБУ Осиё.

20-тур. 9 август
"Қўштепа"-Машъал, "Косонсой"-Сито-

ра, "Цементчи"-Темирйўлчи, "Шахрихон"-Охангарон С, "Шўрчи"-Жомбой, "Шўртан"-Гулистон, "Риштон"-Олтин тола, "Қува"-НБУ Осиё.

21-тур. 16 август
"Косонсой"-Қўштепа, "Охангарон С"-Хоразм, "Жомбой"-Шахрихон, "Гулистон"-Цементчи, "Шўрчи"-Олтин тола, "НБУ Осиё"-Шўртан, "Машъал"-Қува, "Ситора"-Риштон.

22-тур. 19 август
"Темирйўлчи"-Хоразм, "Гулистон"-Шахрихон, "Жомбой"-Цементчи, "НБУ Осиё"-Шўрчи, "Олтин тола"-Шўртан, "Ситора"-Қува, "Машъал"-Риштон.

23-тур. 25 август
"Косонсой"-Темирйўлчи, "Қўштепа"-Охангарон С, "Хоразм"-Гулистон, "Жомбой"-Олтин тола, "Цементчи"-НБУ Осиё, "Ситора"-Машъал, "Қува"-Шўрчи, "Риштон"-Шўртан.

24-тур. 28 август
"Қўштепа"-Темирйўлчи, "Косонсой"-Охангарон С, "Хоразм"-Жомбой, "Гулистон"-Олтин тола, "Шахрихон"-НБУ Осиё, "Риштон"-Шўрчи, "Қува"-Шўртан.

МУҲСИННИНГ НАВБАТДАГИ "САФАР"И

Бу йилги мамлакат чемпионатининг энг моҳир тўпурари, хорижлик легионерлар орасида тажрибали футболчи ҳисобланган Муҳсин Муҳаммадиев яқин вақтларда "Самарқанд-Динамо"ни тарк этиши кутилмоқда.

Чуқли у ҳамда яна икки нафар самарқандлик футболчи Э.Гамбаров, Ш.Шариповлар "Арсенал" (Тула, Россия) жамоасида синовдан ўтмоқда.

ОЛИМЖОН ХАЙИТОВ

БАСКЕТБОЛЧИЛАР САФАРДА

Куни кеча баскетбол бўйича 13 кишидан иборат Ўзбекистон эркаклар терма жамоаси бош мураббийи Сергей Гаврилов ҳамда ҳакам Рашид Ганиев етакчилигида Хитойнинг Шанхай вилоятига қўйиб кетишди.

Баскетболчиларимиз у ерда спортнинг шу тури бўйича ўтказилаётган Осиё чемпионати ўйинларида иштирок этишади.

РАМЗЖОН ЗИЯЕВ

Тошкент шаҳар Сергили туманидаги 300-лиций-мактаб томонидан 2001 йили Арифджанова Азиза Тупанова номига берилган ОРЧ № 0902297 рақамли гувоҳнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

ЖАРҚЎТОНДА ҚАДИМИЙ МУҲР ТОПИЛДИ

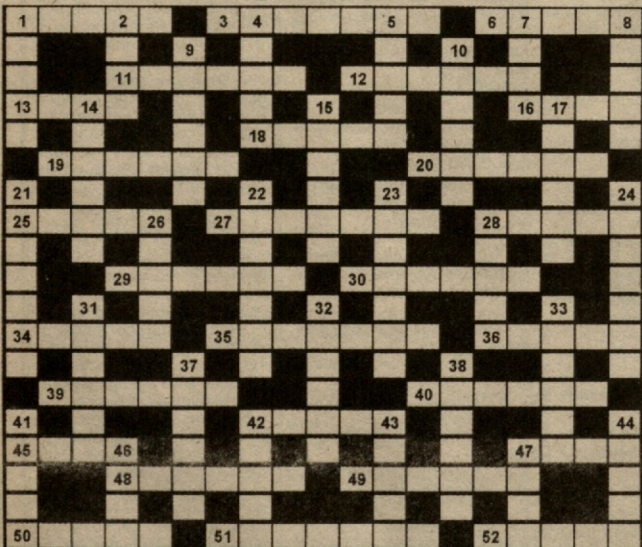
Термизнинг 2500 йиллик тўйи арафасида бир неча йилдан бери Шеробод туманидаги Жарқўтон ёдгорлигида ишлайётган ўзбек-олмон қадимшунослари бундан 3,5-4 минг йиллар бурун бу заминда давлатчилик бўлганлигини исбот этувчи муҳрни топишга муваффақ бўлишди.

-Хлорид тошидан ясалган бу муҳр ўзининг кўриниши билан кишини жалб қилади,— деди қадимшунос олим Шопўлат Шай-

ДУЛЛАЕВ. — У ясси доира шаклида бўлиб, икки томонига илоҳийлаштирилган ҳайвонлар тасвири туширилган. Шу ўринда ана бир нарсани эслаш жоиз. Бу каби муҳрлар қадимги Шарқда- Месопотамия, Оссурия подшоликлари ҳудудидан ҳам топилаганлиги маълум. Жарқўтондан топилган муҳр ўзбек давлатчилиги узок ва сермазмун тарихга эга эканлигини яққол исбот этувчи бир далилдир.

"Туркистон-пресс"

БОШҚОТИРМА

БЎЙИГА: 1.Тугал маъно ифодалайдиган сўз ёки сўзлар бирикмаси. 2.Ииртқиш тун қуши. 4.Журнал номи. 5.Туб моҳият, маъно. 7.Ҳийла-найранг. 8.Аёллар бош кийими. 9."Ёшлар" телеканалидаги ҳажвий киножурнал. 10.Хонликлар даврида туниги шаҳар соқчиси. 14.Тишини қамаштирувчи аччиқ таъм. 15.Заб, зийнат, пардоз. 17.Била туриб, атайлаб. 21.Одатдагидан олдинроқ, эрта. 22.Наманган вилоятидаги шаҳар. 23.Қўшиқ ижро этувчи. 24.Сохта, ясама. 26.Уруғ, элат. 28.Товуқ-хўрозларнинг бўйдор ва гўшдор тури. 31.Рақсга тушувчи. 32.Ҳал этилиши лозим бўлган муаммо. 33.Физиканинг ёруғлик ҳақидаги бўлими. 37.Бирор бинога қўшиб қурилган мезана шаклидаги баланд иншоот. 38.Балиқ овлаш асбоби. 41.Эрки, ҳуқуқи ўзида бўлмаган, бошқага тобе. 42.Шеърли асарлар ёзидиган аёл. 43.Олдин, илгари. 44.Харорат ўлчаш асбобининг найчаси ичидаги сувоқлик. 46.Мажлисини бошқарувчи шахс. 47.Юксак инсоний фазилат, қадр-қиммат.

ЭНИГА: 1.Маҳфий агент, айғоқчи.

3.Масқаралаш, қулиш учун айтилган пардалли гап, киноя, кесатик. 6.Озқовқат, асбоб-анжом кабилар сақланадиган бино. 11.Тропик ўсимликдан олинadиган наркотик модда. 12.Ўткир ҳидли, рангсиз, захарли газ. 13.Финляндиядаги маъмурий-территориал бирик, губерна. 16.Лойиқ, муносиб деб билмок - ... кўрмок. 18.Хушовоз хонанда ... Усмонов. 19.Туркия шарқиди сўнгган вулкан. 20.Сўрт ўйини тури. 25.Қизлар исми. 27.Кесалик ёки бирор касаллик туфайли меҳнат қобилиятини йўқотган киши. 28.Чертиб қилинадиган чолғу. 29.Катта ўй, бино. 30."Жанжаллик уйда ... бўлмас" (мақол). 34.Кичик сув транспорти. 35.Ошхонада овқат сотиб олувчи. 36."Пок"нинг акси. 39.Австралиядаги расмий тил. 40.Ғарб ва шарқ - Мағриб ва ... 42.Нихоят даражада, жиққа ҳўл. 45.Тутқун, банди. 47.Ҳамиятдаги алоҳида би киши. 48.Жон олувчи фаришта. 49.Қитъа. 50.Ўт ва экинларнинг янги униб чиққани. 51.Республика газеталаридан бири. 52.Ўт тушиши натижасида ҳосил бўладиган зўр аланган.

Тузувчи: Акрамжон ХЎЖАМОВ.

БАЛДА УРУҒЧИЛИГИГА ДАХЛДОР ҚОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАР, ДИРРАК, ФЕРМЕР ҲЎЖАЛИКЛАРИ РАҲБАРЛАРИ, МУТАХАССИСЛАРИ, ТАДБИРКОРЛАР ДИҚҚАТИГА

"БАРАКА" — ҒАЛЛАДА УЧРАЙДИГАН "ЧАНГ", "КАТТИҚ ҚОРА КУЯ" КАСАЛЛИКЛАРИГА ҚАРШИ САМАРАЛИ ВОСИТА

Етиштириладиган ғалла "Чанг", "Каттиқ қора куя" сингари касалликларга қалинмаслигини, серҳосил ва фойдаланишга тўла яроқли бўлишини хоҳлайсизми? Бунинг учун экишдан олдин уруғлик бугдойга, албатта, кимёвий йўл билан ишлов бериш зарурлигини ёдингиздан чиқарманг.

Тошкентдаги "Барак" ишлаб чиқариш-тижорат фирмаси уруғлик бугдойга кимёвий ишлов беришда қўлланиладиган

Мурожаат учун манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, Жарқўрғон кўчаси, 22. Сантехника жиҳозлари заводи биноси. 1-қават, ҳуқуқшунос хонаси. Тел.: 98-00-77; 96-78-66

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТ	ТАҲРИР ХАЙЪАТИ: Сайд АҲМАД, Туроб ХОЛТОВ, Азимжон АЮПОВ, Абдурашид БОБОМИРЗАЕВ, Искандар КАЛАНДАРОВ, Эркул ЗИКРИЕВ, Икромжон НАЖИДДИНОВ, Бахтиёр ОЛИМЖОНОВ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), Ҳабиб ТЕМИРОВ (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Фабул ШЕРМУХАММАД (масъул котиб), Шамсиддин ЭСОНБЕКОВ	МУАССИСЛАР: Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги, "Ўздонмахсулот" корпорацияси, "Ўзмева-сабзавотузмасаноат-холдинг" компанияси, "Ўзпахтасаноат", "Ўзбек ипаги", Дехқон ва фермер ҳўжалиқлари уюшмалари, Агросаноат мажмуи ҳодимлари касаса уюшмаси Марказий Кўмитаси	Телефонлар: Қабулхона - 133-09-93 - 133-40-87 (факс), бош муҳаррир ўринбосарлари — 133-16-27, 133-44-43, котибият — 136-56-26. Ижодий гуруҳлар: 136-56-21, 136-56-25, 136-54-42, реклама ва эълонлар — 136-56-30 (факс).	ВИЛОЯТ МУҲБИРЛАРИ: Қоракалпоғистон Республикаси - 8-361-58-519-58; Андижон - 8-374-2-25-32-23; Бухоро - 8-365-22-648-22; Жиззах - 8-372-33-553-59; Навоий - 8-436-22-588-56; Наманган, Фарғона - 8-369-22-652-10; Самарқанд - 8-366-233-00-52; Сурхондарё - 8-376-46-526-61; Сирдарё - 8-367-225-41-73; Тошкент - 8-371-136-56-21; Хоразм - 8-362-22-640-80; Қашқадарё - 8-375-22-517-65.	МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32 Газета сешанба, п
--	--	--	--	---	--